

Pericopa Mikeț - Din adâncul gropii direct în vârful lumii [anul 5785]

Iosef are o trecere foarte rapidă din adâncimile gropii până la culmea înălțimilor; el devine în câteva minute dintr-un sclav prăpădit în închisoare adjunctul regelui Egiptului: „Faraon a trimis și l-a chemat pe Iosef și l-au grăbit din temniță și el s-a tuns, și-a schimbat hainele și a venit la Faraon” (Geneza 41:14).

Întrebarea care se pune este dacă și cum o schimbare atât de bruscă influențează identitatea personală a lui Iosef? Oare lasă indicii despre comportament în viitor? Iosef este chemat în grabă la Faraon direct din penitenciar și îndeplinește treaba pe care știe s-o facă cel mai bine: interpretarea viselor. După ce a reușit să clarifice visurile celor din închisoare, el se pune să descifreze visul Faraonului. Iar interpretarea visurilor Faraonului a fost mult mai strălucitoare decât cea a visurilor celor din închisoare.

La interpretarea visurilor demnitarilor din închisoare, Iosef a găsit tâlcul la fiecare component în parte: „Și Iosef i-a spus, aceasta este tălmăcirea lui: cei trei lăstari sunt trei zile. Peste încă trei zile, Faraon îți va înălța capul și te va reinstaura pe postul tău și tu vei pune cupa lui Faraon în mâna lui cum obișnuiai [să faci] la început, când erai paharnicul lui” (Geneza 40:12-13). Faptul că este vorba despre o realitate viitoare, acordă un aspect profetic extrem de rar, după cum spune Talmudul „un vis din 60 este profetic” (tractatul Berachot 57:b). Și la visul Faraonului, doar o parte din interpretarea lui era profetică: „Iosef i-a spus lui Faraon, visul lui Faraon este unul singur, ceea ce Dumnezeu este pe cale să facă. El i-a vestit lui Faraon, cele șapte vaci bune sunt șapte ani; și cele șapte spice bune sunt șapte ani – este un singur vis” (Geneza 41:26-27).

Aici Iosef are nevoie de sfărâmarea formelor visurilor și adunarea lor laolaltă pentru a interpreta că cele șapte vaci rele vor înghiți vacile bune și la fel și spicele: „Apoi, șapte ani de foamete se vor ridica după ei și tot belșugul va fi uitat în țara Egiptului și foametea va devora țara” (Geneza 41:30).

Iosef schimbă desfășurarea evenimentului de la unul de interpretare al unui vis la unul de planificare al unui plan mareț. El se transformă de la un „visător” cu capul în nori, romantic într-un personaj chibzuit, stabil și puternic, un vizionar energetic și realist, care verifică fiecare detaliu în amănunțime. Oare această schimbare uriașă a lăsat amprente asupra lui Iosef? Răspunsul îl primim de la numele pe care el le dă celor doi fii ai lui: „Și lui Iosef i s-au născut – când anii de foamete nu veniseră încă – doi fii, pe care i-a născut Asnat, fiica lui PotiFera, preotul lui On. Și Iosef i-a pus întâiului născut numele Menașe (Manase), căci Dumnezeu m-a făcut să uit toate necazurile mele și toată casa tatălui meu. Iar celui de al doilea i-a pus numele Efraim, căci Dumnezeu m-a făcut să rodesc în țara suferinței mele” (Geneza 41:50-52). Primul înseamnă „uitarea trecutului” [rădăcina NȘH înseamnă a uita], iar al doilea înseamnă „creștere” [rădăcina PRH] în a doua parte a evenimentelor. De acum, Iosef activează ca o persoană fermă și neclintită: „Și Iosef a cumpărat tot pământul Egiptului, pentru Faraon, pentru că fiecare egiptean și-a vândut câmpul, căci se întărise foametea asupra lor; și astfel pământul a ajuns al lui Faraon. Iar poporul l-a mutat în orașe, de la un capăt al hotarului Egiptului la [celălalt] capăt” (Geneza 47:20-21).

Iosef nu avea scrupule să taie cu cuțitul pe oameni de la pământul lor, să-i izoleze. În legătură cu frații lui el pregătește un plan de izolare. După toate vicleniile cu cupa, el le dezvăluie intențiile; „Dar el a spus, ar fi un sacrilegiu pentru mine să fac asta. Omul în mâna căruia s-a găsit cupa, el va fi sclavul meu, iar voi, urcați în pace

la tatăl vostru” (Geneza 44:17).

Iosef s-a gândit să-l lase pe Benjamin în Egipt, astfel să se izoleze de fiii celorlalte mame. Pe de o parte el este omul izolărilor, dar pe de altă parte el este omul unirii. Aceste puteri izbucnesc din el în multe ocazii: când plânge auzindu-și frații căindu-se pentru păcatele lor (Geneza 42:24); când îl vede pe Benjamin (Geneza 43:30); mai ales când Iuda amintește de tatăl lor (Geneza 45:1-2).

Două puteri uriașe luptă în conștiința noastră și în sufletul lui Iosef: puterea izolării și puterea unificării. Fiecare își are rolul ei. Izolarea îi dă posibilitatea să cunoască o realitate nouă și o viață nouă care i s-au ivit în cale. Unificarea îi menține identitatea. Tensiunea între cele două este irezolvabilă. Din această tensiune apare viața – ea nu este simplă și ușoară, însă este turbulentă și vijelioasă. Asta-i viața!